Čtvrtek 7. dubna 2022

P9_TA(2022)0123

Situace v oblasti lidských práv v Severní Koreji, včetně pronásledování náboženských menšin

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. dubna 2022 o situaci v oblasti lidských práv v Severní Koreji, včetně pronásledování náboženských menšin (2022/2620(RSP))

(2022/C 434/10)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá předchozí usnesení o Korejské lidově demokratické republice (KLDR),

— s ohledem na prohlášení ministrů zahraničních věcí skupiny G7 a vysokého představitele EU ze dne 25. března 2022 k vypálení mezikontinentální balistické rakety Korejskou lidově demokratickou republikou,

— s ohledem na rezoluci Rady OSN pro lidská práva ze dne 1. dubna 2022 o situaci v oblasti lidských práv v Korejské lidově demokratické republice,

— s ohledem na prohlášení, které o vypálení mezikontinentální balistické rakety vydal dne 25. března 2022 místopředseda Komise, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josep Borrell,

— s ohledem na stanovisko, které k vypálení mezikontinentální balistické rakety Korejskou lidově demokratickou repulikou vydala dne 11. ledna 2022 mluvčí pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Evropské služby pro vnější činnost,

— s ohledem na poslední sankce, které EU uvalila dne 22. března 2021 kvůli vážnému porušování lidských práv v KLDR,

— s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Korejské lidově demokratické republice ze dne 1. dubna 2022,

— s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1718 (2006), 1874 (2009), 2087 (2013), 2094 (2013), 2356 (2017), 2270 (2016), 2371 (2017), 2375 (2017) a 2397 (2017), které KLDR výslovně zakazují provádět jaderné zkoušky,

— s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN ze dne 16. prosince 2021 o stavu lidských práv v Korejské lidově demokratické republice,

— s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

— s ohledem na Deklaraci o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založených na náboženství či víře z roku 1981,

— s ohledem na zprávu vyšetřovací komise Rady OSN pro lidská práva ze dne 7. února 2014, která se zabývala stavem lidských práv v Korejské lidově demokratické republice;

— s ohledem na Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání z roku 1984,

— s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že KLDR se řadí mezi nejvíce represivní země na světě; vzhledem k tomu, že v KLDR vykonává stát absolutní kontrolu nad všemi aspekty života svých občanů, drží absolutní monopol na poskytování informací a kontroluje pohyb v zemi i mimo ni, jakož i společenský život svých občanů, přičemž poslušnost svých vystrašených obyvatel si zachovává tím, že vyhrožuje popravami, vězněním, násilným zmizením či nucenou tvrdou prací v detenčních a vězeňských táborech;

B. vzhledem k tomu, že KLDR má rozsáhlý a dobře strukturovaný bezpečnostní systém, který sleduje život téměř každého občana a nedovoluje požívat žádné ze základních svobod;

C. vzhledem k tomu, že vyšetřovací komise se systematickým, široce rozšířeným a závažným porušováním lidských práv v KLDR zabývala a dne 7. února 2014 o něm vydala zprávu; vzhledem k tomu, že v této zprávě dospěla k závěru, že závažnost, rozsah a povaha porušování lidských práv ze strany Pchjongjangu ukazují, že se jedná o stát, který nemá v současném světě obdobu;

D. vzhledem k tomu, že od vydání zprávy vyšetřovací komise z roku 2014 se situace v oblasti lidských práv v KLDR nezlepšila; vzhledem k tomu, že režim KLDR stále a systematicky vykonává popravy bez řádného soudu a dopouští se mučení, sexuálního násilí, zotročování, svévolného zadržování a také pronásledování kvůli náboženskému vyznání; vzhledem k tomu, že na základě takzvaného systému „*songbun*“ patří praktikující věřící k „nepřátelské“ třídě a jsou považováni za nepřátele státu, kteří si zasluhují „diskriminaci, trest, izolaci, nebo dokonce popravu“; vzhledem k tomu, že případy doložené nevládními organizacemi ukazují, že obzvláště velké nebezpečí pronásledování hrozí vyznavačům šamanismu a křesťanství;

E. vzhledem k tomu, že režim se systematicky zaměřuje na náboženské skupiny a menšiny, včetně šamanismu, korejského buddhismu, katolictví, čchondoismu a protestantství; vzhledem k tomu, že příkladem tohoto cíleného a systematického pronásledování je poprava několika domácích katolických kněží a protestantských vůdců, kteří se nezřekli své víry a byli odstraněni jako „američtí zvědi“;

F. vzhledem k tomu, že práva žen a dívek v Severní Koreji jsou porušována jako práva běžných občanů, ale navíc mohou být terčem sexuálního zneužívání a genderově motivovaného násilí, přičemž vládní úředníci se porušování jejich práv jednak sami dopouštějí a jednak na ně účinně nereagují, a to i pokud jde o rozšířenou genderovou diskriminaci či sexuální a genderově motivované násilí;

G. vzhledem k tomu, že vláda KLDR nepovoluje politickou opozici, svobodné a spravedlivé volby, svobodné sdělovací prostředky, svobodu náboženského vyznání, sdružování, kolektivního vyjednávání ani svobodu pohybu, čili nedodržuje zásady právního státu; vzhledem k tomu, že existují zprávy o krutých represích vůči lidem, kteří se účastní veřejných a soukromých náboženských akcí a následně jsou svévolně zbavováni svobody, mučeni, nuceni k práci a popravováni; vzhledem k tomu, že podle zvláštního zpravodaje OSN jsou pracovní tábory pro politické vězně (*kwanliso*) stále v provozu a mají pro kontrolu nad obyvatelstvem a represe vůči němu zásadní význam; vzhledem k tomu, že podle zvláštního zpravodaje jsou v KLDR součástí porušování práv často i zločiny proti lidskosti a že je naléhavě zapotřebí vyvodit konkrétní odpovědnost, a to jak na vnitrostátní, tak na mezinárodní úrovni;

H. vzhledem k tomu, že státní orgány KLDR systematicky odpírají základní práva vězňům a vykonávají popravy bez řádného soudu, dopouštějí se svévolného zadržování a mají na svědomí násilná zmizení, včetně únosů cizích státních příslušníků, přičemž některé zdroje uvádějí, že v rozsáhlém systému pro nápravu trestanců, jako jsou detenční zařízení, pracovní výcvikové tábory, tábory pro politické vězně a převýchovné tábory, je zadržováno více než 100 000 osob; vzhledem k tomu, že režim KLDR pro udržení chodu svého hospodářství běžně a systematicky vyžaduje od většiny svých obyvatel nucenou práci, zejména od osob internovaných v táborech *kwanliso*;

I. vzhledem k tomu, že režim KLDR odmítl všechny rezoluce Rady OSN pro lidská práva, Valného shromáždění a Rady bezpečnosti, které se týkaly stavu lidských práv na jeho území;

J. vzhledem k tomu, že KLDR využila pandemii onemocnění COVID-19 k další izolaci země od vnějšího světa, což ještě zintenzívnilo již zakořeněné porušování lidských práv a nepříznivě ovlivnilo zdraví obyvatel této země; vzhledem k tomu, že humanitární organizace se stále nemohou do KLDR vrátit; vzhledem k tomu, že v důsledku omezené mezinárodní přítomnosti v zemi a značnému poklesu útěků do Korejské republiky je získávání dokumentace o porušování lidských práv nyní náročnější než kdykoli dříve; vzhledem k tomu, že KLDR uzavřela své hranice a znemožnila jakýkoli vstup ze zahraničí a svým občanům neposkytla žádné vakcíny proti onemocnění COVID-19 s odůvodněním, že tento virus v zemi neexistuje; vzhledem k tomu, že po vypuknutí pandemie je Severní Korea s ohledem na svou zdravotnickou infrastrukturu nechvalně známou svým špatným stavem a nedostatečnou vakcinaci obyvatelstva ještě více odloučená od zbytku světa; vzhledem k tomu, že podle poslední zprávy Rady OSN pro lidská práva z března 2022 je Severní Korea kvůli dlouhotrvajícímu a rozsáhlému uzavření hranic a omezením cest mezi městy a zbývajícími částmi regionů zavedeným v lednu 2020 nyní izolovanější než kdykoli dříve; vzhledem k tomu, že stísňující kontrola nad obyvatelstvem se ještě zpřísnila;

Čtvrtek 7. dubna 2022

K. vzhledem k tomu, že v důsledku politické a hospodářské izolace země a nedostatku potravin a paliv trpí obyvatelstvo KLDR již po několik desetiletí zaostalostí s nedostatečnou zdravotní péčí a vysokou mírou podvýživy matek a dětí; vzhledem k tomu, že i nadále panuje chronický nedostatek potravin, který se po značném omezení obchodování po uzavření hranic země pravděpodobně zhoršil; vzhledem k tomu, že některé vrstvy obyvatelstva, zejména zranitelné skupiny, možná hladoví;

L. vzhledem k tomu, že Evropská unie obhajuje a prosazuje ve světě lidská práva a demokracii; vzhledem k tomu, že politický dialog mezi EU a KLDR naposledy proběhl v červnu 2015; vzhledem k tomu, že čínská vláda považuje většinu severokorejských uprchlíků za nelegální ekonomické migranty a v případě odhalení některé vrací do jejich vlasti bez ohledu na pronásledování, které jim po návratu hrozí; vzhledem k tomu, že v Rusku hrozí Severokorejcům repatriace do země jejich původu, neboť ruská policie je v minulosti často na žádost Pchjongjangu zatýkala; vzhledem k tomu, že tyto postupy jsou v přímém rozporu se závazky, které Čína a Rusko přijaly podpisem úmluvy OSN o uprchlících z roku 1951 a protokolu k této úmluvě z roku 1967; vzhledem k tomu, že řada severokorejských uprchlíků v Číně a sousedních zemích mimořádně strádá, neboť nemají žádnou oficiální totožnost či právní status a jsou snadnou kořistí pro obchodování s lidmi, únosy a sexuální vykořisťování;

M. vzhledem k tomu, že KLDR pokračuje ve svém programu vývoje jaderných zbraní a balistických střel, jak ukázala intenzivnějším testováním těchto střel na začátku roku 2022; vzhledem k tomu, že EU uvalila sankce na 57 jednotlivců a devět subjektů uvedených na sankčním seznamu, neboť napomáhají KLDR v programech souvisejících s vývojem jaderných zbraní a balistických střel nebo s jinými zbraněmi hromadného ničení, nebo se vyhýbají sankcím; vzhledem k tomu, že šíření jaderných, chemických a biologických zbraní a jejich nosičů ohrožuje mezinárodní mír a bezpečnost; vzhledem k tomu, že KLDR v roce 2003 vypověděla Smlouvu o nešíření jaderných zbraní, od roku 2006 provádí jaderné zkoušky a v roce 2009 oficiálně oznámila, že vyvinula jadernou zbraň, což znamená, že výrazně zesílila hrozba, že KLDR bude zvyšovat své jaderné kapacity; vzhledem k tomu, že KLDR dne 20. dubna 2018 oznámila, že okamžitě pozastaví zkoušky jaderných zbraní a střel a uzavře středisko Pchunggje, které bylo použito při šesti předchozích jaderných zkouškách; vzhledem k tomu, že Rada Evropské unie odsoudila skutečnost, že KLDR odpálila dne 24. března 2022 mezikontinentální balistickou raketu, a označila ji za porušení příslibu KLDR pozastavit odpalování těchto raket a za porušení sankcí OSN; vzhledem k tomu, že dne 22. března 2022 zmrazila EU na základě globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv majetek dvou osob a jednoho subjektu v KLDR a uvalila na ně zákaz cestování;

N. vzhledem k tomu, že odstupující prezident Korejské republiky Mu Če-in nabídl KLDR prohlášení o „ukončení války“, kterým by byla formálně ukončena korejská válka, jež skončila roku 1953 bez mírové smlouvy;

O. vzhledem k tomu, že ministři zahraničních věcí zemí skupiny G7 a vysoký představitel EU společně prohlásili, že zoufalá humanitární situace v KLDR je výsledkem stavu, kdy KLDR investuje své zdroje do programů vývoje zbraní hromadného ničení a balistických střel namísto blahobytu svých obyvatel;

1. opět důrazně odsuzuje desetiletí trvající státní represe, které systematicky provádějí současní i předchozí nejvyšší vůdci a správní orgány KLDR; vyzývá Kim Čong-una, aby ukončil politiku vyhlazování, vraždění, zotročování, mučení, věznění, znásilňování, nucených potratů a jiného sexuálního násilí, pronásledování z politických, náboženských, rasových a genderových důvodů, násilného přemisťování obyvatelstva, nucených zmizení osob, nelidského jednání, které vědomě způsobuje dlouhotrvající hladovění, a institucionalizované beztrestnosti pachatelů těchto činů; naléhavě vyzývá orgány KLDR, aby přestaly páchat trestné činy proti lidskosti, a to i prostřednictvím systému *kwan-li-so*, a aby zahájily reformní proces, na jehož základě by byla dodržována a chráněna všechna lidská práva; zdůrazňuje, že systém *kwan-li-so* je nutné zrušit; žádá, aby byly zveřejněny podrobné informace o těchto táborech a aby nezávislým mezinárodním monitorovacím orgánům byla poskytnuta možnost tyto tábory navštívit;

2. ostře odsuzuje systematické a masové používání trestu smrti v KLDR; vyzývá vládu KLDR, aby vyhlásila moratorium na všechny popravy s cílem trest smrti v blízké budoucnosti zcela zrušit; vyzývá KLDR, aby přestala provádět mimosoudní popravy a zajistila, že nebude docházet k násilnému mizení osob, aby propustila politické vězně a umožnila svým občanům svobodně se pohybovat uvnitř země i v zahraničí; vyzývá KLDR, aby vnitrostátním i mezinárodním sdělovacím

prostředkům umožnila uplatňovat svobodu projevu a tisku a svým občanům poskytla přístup k internetu bez cenzury; žádá KLDR, aby uprchlíky ze země neobviňovala ze „zrady“ nebo nepožadovala, aby její občané, kteří uprchli do Číny, byli navráceni do KLDR;

3. vybízí vládu Čínské lidové republiky a vládu Ruské federace, aby v souladu se svými závazky vyplývajícími z úmluvy OSN o uprchlících neupírali severokorejským uprchlíkům, kteří překročí hranice s Čínou a Ruskem, jejich právo žádat o azyl a násilně je nenavracely do Severní Koreje, nýbrž chránily jejich základní lidská práva; opět vyzývá země, které přijímají uprchlíky z KLDR, aby dodržovaly Ženevskou úmluvu z roku 1951 a protokol k této úmluvě z roku 1967 a aby se rozhodně zdržely jakékoli spolupráce se správními orgány KLDR na vydávání severokorejských občanů nebo na jejich repatriaci do vlasti;

4. odsuzuje rozsáhlé omezování svobody pohybu, projevu, informací, pokojného shromažďování a sdružování a diskriminaci na základě takzvaného systému „songbun“, který klasifikuje lidi na základě státem přidělených sociálních tříd a jejich původu a s ohledem na politické názory a vyznání; je hluboce znepokojen systematickým porušováním svobody náboženského vyznání a přesvědčení, které postihuje šamanismus a křesťanství, ale i další náboženství v Severní Koreji; odsuzuje svévolné zatýkání, dlouhodobé zadržování a mučení nábožensky založených lidí, špatné zacházení s nimi, na nich páchané sexuální násilí a jejich zabíjení; naléhavě vyzývá orgány KLDR, aby ukončily veškeré násilí páchané na náboženských menšinách a aby jim přiznaly právo na svobodu náboženského vyznání a přesvědčení, právo na sdružování a právo na svobodu projevu; zdůrazňuje, že pachatele těchto násilných činů je třeba pohnat k odpovědnosti, včetně ministerstva lidového sociálního zabezpečení a ministerstva státní bezpečnosti, která napomáhají pronásledování náboženských komunit;

5. důrazně žádá vládu KLDR, aby ukončila státní program nucených prací, v jehož rámci cizí země využívají ke svému prospěchu desetitisíce severokorejských dělníků, kteří pracují v nejistých podmínkách a vzniklými příjmy v tvrdé měně přispívají k udržení režimu; poukazuje na to, že v tomto případě mají odpovědnost za ochranu pracovních práv také hostitelské státy, které by měly zajistit dodržování pracovních a lidskoprávních norem;

6. je obzvláště znepokojen vězeňskými podmínkami v celém trestním systému, včetně odpírání zdravotní péče, mučení a krutého, nelidského a ponižujícího zacházení a trestání, svévolného zbavení svobody, nucené práce, znásilnění a dalších forem sexuálního násilí, odpírání práva na život a spravedlivý proces a porušování práv zranitelných zadržovaných osob, mimo jiné žen, osob se zdravotním postižením a mladistvých; vyzývá orgány KLDR, aby zajistily přístup ke svému trestnímu systému nezávislým pozorovatelům dodržování lidských práv a spolupracovaly s nimi, aby potom mohly s příslušnými mezinárodními aktéry pracovat na reformě svého trestního a soudního systému;

7. odsuzuje zneužívání pandemie, které vedlo k uvalení dalších omezení a k přísným, zbytečným a extrémním opatřením, která severokorejská vláda údajně zavedla jako ochranu před onemocněním COVID-19, která však dále omezují již tak potlačovaná práva na potraviny a zdraví a práva na volný pohyb a svobodu projevu a informací; oceňuje práci Výboru pro sankce podle rezoluce č. 1718, který urychleně schválil všechny žádosti KLDR o udělení výjimky pro humanitární pomoc v souvislosti s pandemií COVID-19; vyzývá KLDR, aby spolupracovala s mezinárodními organizacemi, včetně iniciativy pro globální přístup k vakcíně proti COVID-19 (COVAX), s cílem zajistit včasné dodání a distribuci očkovacích látek proti COVID-19 svým občanům;

8. je obzvláště znepokojen vážnou potravinovou situací v této zemi a jejím dopadem na hospodářská, sociální a kulturní práva obyvatel; vyzývá orgány KLDR, aby v souladu s humanitárními zásadami zajistily všem občanům přístup k potravinové a humanitární pomoci podle jejich potřeb;

9. zdůrazňuje, že je důležité zajistit odpovědnost za zločiny proti lidskosti spáchané v minulosti i ty, které jsou nadále páchány; důrazně vyzývá KLDR, aby plně dodržovala všechny právní povinnosti vyplývající z příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN; vyzývá všechny členy OSN, aby přijali opatření k provedení stávajících sankcí Rady bezpečnosti OSN v plném rozsahu; požaduje, aby bylo vyvinuto úsilí k tomu, aby se situací v KLDR zabýval Mezinárodní trestní soud nebo

byl ustaven tribunál ad hoc nebo srovnatelný mechanismus s cílem určit trestní odpovědnost vládních představitelů, včetně nejvyšších orgánů; trvá na tom, že je třeba, aby Rada přijala další přísné lidskoprávní sankce v rámci globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv, které by se zaměřovaly na jednotlivce, kteří jsou dle zjištění za porušování lidských práv odpovědní; bere na vědomí stanovisko zvláštního zpravodaje OSN, že je třeba zajistit, aby sankce vůči této zemi neměly škodlivý dopad na právo na potraviny, zdraví, vodu a hygienu, bydlení a rozvoj, a zabránit jakémukoli negativnímu dopadu na humanitární pomoc, a to i v souvislosti s pandemií COVID-19;

10. důrazně odsuzuje skutečnost, že KLDR dne 24. března 2022 odpálila mezikontinentální balistickou raketu, jakožto zbytečnou a nebezpečnou provokaci, která je porušením četných rezolucí Rady bezpečnosti OSN a představuje vážnou hrozbu pro mezinárodní a regionální mír a bezpečnost; vyzývá KLDR, aby ověřitelným a nezvratným způsobem zcela ukončila své programy zbraní hromadného ničení a balistických raket;

11. vyzývá KLDR, aby dále konstruktivně spolupracovala s mezinárodními mediátory v zájmu konkrétních, praktických výsledků v oblasti lidských práv, mimo jiné prostřednictvím dialogu, oficiálních návštěv země a posílení mezilidských kontaktů;

12. nadále podporuje mírové řešení konfliktu na Korejském poloostrově, které by mělo zahrnovat denuklearizaci spolu se zlepšením situace v oblasti lidských práv v KLDR; vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost a členské státy EU, aby podporovaly struktury OSN a organizace občanské společnosti při zajišťování odpovědnosti za spáchané zločiny prostřednictvím soustavného shromažďování důkazů a dokumentace o minulém i současném porušování lidských práv v této zemi, s cílem ukončit beztrestnost za závažné porušování těchto práv ze strany KLDR;

13. vítá prodloužení mandátu zvláštního zpravodaje OSN pro situaci v oblasti lidských práv v KLDR; vyjadřuje politování nad tím, že místní kancelář Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR) v Soulu trpí nadále nedostatkem zaměstnanců, a naléhavě vyzývá členy OSN a Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva, aby tento mechanismus podpořili a zajistili, že mu bude poskytnut veškerý nezbytný personál a zdroje;

14. doporučuje pokročit směrem k usmíření a zavést vhodný postup nápravy; vyzývá dotčené státy, aby vydaly prohlášení o ukončení války s cílem ukončit nevyřešený vojenský konflikt;

15. vítá sankční režim EU i deklarovanou ochotu EU podpořit veškeré smysluplné diplomatické procesy; vybízí EU a členské státy, aby v souladu s globální strategií EU a s ohledem na obnovení politického dialogu se Severní Koreou, až k tomu nazraje čas, vypracovaly strategii, která doplní sankční režim EU, s cílem učinit součástí svých vztahů s KLDR iniciativy v oblasti lidských práv, denuklearizace a míru;

16. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vládě a parlamentu Korejské lidově demokratické republiky, vládě a parlamentu Korejské republiky, vládě a parlamentu Čínské lidové republiky, vládě a parlamentu Spojených států, vládě a parlamentu Ruské federace, vládě a parlamentu Japonska, zvláštnímu zpravodaji OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Korejské lidově demokratické republice a generálnímu tajemníkovi OSN.